

הארגון הישראלי להיסטוריה ומשפט

המכון למשפט והיסטוריה ע"ש קרן דיויד ברג הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן אוניברסיטת תל אביב

יד יצחק בן-צבי המכון לחקר ארץ ישראל ויישובה

מועד חדש

הכנס ה-19 של הארגון הישראלי להיסטוריה ומשפט, תשפ"ד 75 לישראל: סיכום ביניים בצל סערה

יום ראשון 17.03.2024 18:30-08:30 ביד יצחק בן-צבי, אבן גבירול 14, ירושלים

הכניסה חופשית

צריף קטן

מיעוטים ואוכלוסיות מוחלשות בישראל ומעבר לה

ענת עובדיה-רוזנר (אוניברסיטת תל אביב), השיח על יחסי מיעוטים ורוב במשפט הישראלי: המקרה של המשרד לענייני מיעוטים 1949-1948

דרור שרון (אוניברסיטת תל אביב), ילדים של אף אחד? אומנה, אימוץ ואפוטרופוסות על ילדים פליטים בבריטניה, 1947-1937

נויה רימלט (אוניברסיטת חיפה), ההגנה שהפכה למנגנון מעודד הפליה: פיטורי עובדות הרוח וקריטריון הוותק בחוק עבודת נשים יו"ר: **עינבל בלאו-מימון** (הקריה האקדמית אונו)

אודיטוריום

להציג אחרת

אלון חספר ודוב מורל (אוניברסיטת תל אביב), מי היו שופטי ישראל? התנסות בעבודה עם מידע כמותי

מיכאל בירנהק (אוניברסיטת תל אביב), הצגת מאגר סימני המסחר המנדטורי

רונית לוין-שנור (אוניברסיטת תל אביב), לראות כמו מדינה יו"ר: **יאיר שגיא** (אוניברסיטת חיפה)

17:00-16:45 הפסקת קפה

18:30-17:00 מושבים מקבילים

צריף גדול

קולות מושתקים בהיסטוריה הישראלית

על עוללות היסטוריות ומשפטיות מזרחיות והשלכותיהן: פרשת ילדי תימן, מזרח והבלקן

עינבל בלאו-מימון (הקריה האקדמית אונו), על צדק מעברי ופרשות מזרחיות - על התיקים הנזיקיים ושתיקת בתי המשפט בפרשת ילדי תימן, המזרח והבלקן

דניאל דה-מלאך (המכללה האקדמית ספיר), הונאה על בסיס מסמכים מפוקפקים: ועדת החקירה הממלכתית "מפענחת" את העלמות הילדים ממחנה ראש העין

נטלי חזיה (אוניברסיטת חיפה ואוניברסיטת בן-גוריון), בית החולים (סורוקה), השלכות אי ההכרה המשפטית וההיסטורית: טראומה ואבל בין-דוריים בקרב משפחות פרשת חטופי תימן, מזרח ובלקן

שושנה מדמוני-גרבר (Suffolk University), שיח תקשורתי והמאבק על זיכרון קולקטיבי יו"ר: **גיל רוטשילד-אליאסי** (אוניברסיטת חיפה)

צריף קטן

קדם מדינה

אלימלך וסטרייך (אוניברסיטת תל אביב) ו**אריאל וסטרייך** (המכינה הצבאית חבת ציון), אקטיביות שיפוטית במרוקו ובישראל: זכויות לכלילות של נשים במשפט העברי

תמיר קרקסון (אוניברסיטת מרטין לותר), חוק עות'מאני בלאדינו: מקרה בוחן מאסתאנבול, 1880

מאיה קריינר (אוניברסיטת חיפה), דינא דמלכותא: המועצה המחוקקת בפלשתינה-א"י ומעברי ידע חוקתי באימפריה הבריטית

דותן גרינוולד (אוניברסיטת הרווארד) ו**ניר גונן** (אוניברסיטת פרינסטון), משפטים ציבוריים בתקופת המנדט יו"ר: **פרופ' מוסטפא עבאסי** (מכללת תל-חי)

צריף קטן

היסטוריה כלכלית ישראלית

כסף, משפט וריבונות: המקרה הישראלי

אריה קרמפף (המכללה האקדמית תל אביב יפו), בחינה מחודשת של תוכנית החירום לייצוב המשק: משבר האינפלציה וההבניה-מחדש של הריבונות המוניטרית של ישראל בשנות השמונים

דנה צוק (אוניברסיטת הרווארד), הכלכלה הפוליטית של חוב ציבורי: זכויות קניין, תכנון כלכלי, וחלוקה בישראל הצעירה

יאיר חקאק (האוניברסיטה העברית), המדינה הרגולטורית הקולוניאלית

אדם חפץ (אוניברסיטת חיפה), ריבונות מוגבלת: כסף, אשראי וציונות תחת המנדט הבריטי יו"ר: **אריה קרמפף** (המכללה האקדמית תל אביב יפו)

13:30-12:45 ארוחת צהריים

תצוגה: לא על הארכיון לבדו

דוגמאות ל"הצגה אחרת" של היסטוריה משפטית

בסמוך לחלל ארוחת הצהריים ובצריפים

צריף גדול

15:00-13:30 מושב מליאה

יו"ר: **דוד שור**, מכון ברג, אוניברסיטת תל אביב

הענקת פרס המאמר המצטיין לשנת 2023
ליאורה בילסקי וליאת קוזמא, לקראת היסטוריה משולבת של ביזה

ציון לשבח לתלמידי/ות מחקר
שני שניצר, בן-גוריון, בג"ץ והחוקה שלא היתה

חדש על המדף

אבישלום וסטרייך, ארבעה אבות נזיקין: מסורת, משפט ופרשנות (הוצאת כרמל, תשפ"ג)

קורא: **ישי רוזן-צבי** (אוניברסיטת תל אביב)

Dror Goldberg, Easy Money: American Puritans and the Invention of Modern Currency (University of Chicago Press, 2023)

קורא: **אריה קרמפף** (המכללה האקדמית תל אביב יפו)

Anat Rosenberg, The Rise of Mass Advertising: Law, Enchantment, and the Cultural Boundaries of British Modernity (Oxford University Press, 2022)

קוראת: **איילת בן-ישי** (אוניברסיטת חיפה)

15:15-15:00 הפסקת קפה

16:45-15:15 מושבים מקבילים

צריף גדול

מוסדות בישראל

גלי בן-אור (מאגר החקיקה הלאומי, הכנסת), פרסום החקיקה בישראל - התפתחות ושינויים מתקופת השלטון הבריטי ועד לפרסום הדיגיטלי בימינו

אדם שנער (אוניברסיטת רייכמן), הצנזורה על גרמנית: 1966-1948

ענת שטרן (האוניברסיטה הפתוחה), צבא, חברה ומשפט במלחמת יום הכיפורים: הפרקליטות הצבאית וחוק הארכת מועדים, התשל"ה-1974 יו"ר: **גיא לוריא** (המכון הישראלי לדמוקרטיה)

09:00-08:30 התכנסות

09:20-09:00 קבלת פנים וברכות

ניב מזומן, מנכ"ל יד בן-צבי
דוד שור, מנהל המכון למשפט והיסטוריה ע"ש קרן דיויד ברג
יאיר שגיא, ועדת ההיגוי של הכנס

11:00-09:30 מושבים מקבילים

צריף גדול

ישראל והשואה

החוק יזכור: השואה בבית המחוקקים בעשור הראשון
רבקה ברוט (אוניברסיטת תל אביב), החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, התש"ו-1950: "הגיון יהודי"

יהודית דורידסטון (האוניברסיטה העברית), מיהו ניצול שואה? הליך החקיקה של חוק נכי רדיפות הנאצים ופרשנותו בפסיקה

גלעד אשל (אוניברסיטת תל אביב), על דעת המקום: מדינת ישראל והנצחת השואה במדינות אירופה

עומר צוק (אוניברסיטת תל אביב), אזרחים נוכחים נפקדים יו"ר: **עמיחי רדזינר** (אוניברסיטת בר אילן)

צריף קטן

המשפט מחוץ לגבולות המדינה

1967, 1948 ועוד

זיו בורר (אוניברסיטת בר-אילן), עמדות (ולא עמדת) ישראל על מעמד "השטחים" בדין הבינלאומי - קיום מקביל, ושורשים ב-1948

יעל רוזן (המרכז האקדמי שערי מדע ומשפט), הכיבוש של שרדינגר: מערב ירושלים, 1948-1949

איל בנבנישתי (אוניברסיטת קיימברידג' ואוניברסיטת תל אביב) עזה - בין כיבוש למצור לשלטון עצמי?

נדאל דאוד (אוניברסיטת חיפה), הפקעה וכיבוש - מבט היסטורי ביקורתי יו"ר: **אלכסנדר (סנדי) קדר** (אוניברסיטת חיפה)

11:15-11:00 הפסקת קפה

12:45-11:15 מושבים מקבילים

צריף גדול

משבר חוקתי בישראל

בית המשפט העליון בעין הסערה: מבט הסטוריוגרפי

מנחם מאוטנר (אוניברסיטת תל אביב), אמהות ואבות אכלו בוסר ושיני בנות ובנים תקהינה

רבקה וויל (אוניברסיטת רייכמן), איך הגענו עד הלום? החלום החוקתי ושברו

שני שניצר (אוניברסיטת תל אביב), פסיקה חוקתית כתגובת נגד שיפוטית

יאיר שגיא (אוניברסיטת חיפה), חזרה גרלית: מבט לאחור על הקמת בתי המשפט לעניינים מינהליים יו"ר: **אייל כתבן** (המרכז האקדמי פרס)

תמונה ימנית: ויקטור וינברגר
תמונה שמאלית: עמיחי ורדי, אב"ג

ועדת ההיגוי - יו"ר: יאיר שגיא, אוניברסיטת חיפה | עינבל בלאו-מימון, הקריה האקדמית אונו | איילת הפמן ליבון, אוניברסיטת רייכמן | מוסטפא עבאסי, מכללת תל-חי | עמיחי רדזינר, אוניברסיטת בר-אילן | שני שניצר, אוניברסיטת תל אביב

ועדת הפרס - יו"ר: אלכסנדר (סנדי) קדר, אוניברסיטת חיפה | ראווה אבורביעה, המכללה האקדמית ספיר | דבורה ברנשטיין, אוניברסיטת חיפה | נטלי דודזון, אוניברסיטת תל אביב | אבי רובין, אוניברסיטת בן-גוריון